

ZÖLDSÉGFÉLÉK

A Covid-válság alatt a zöldség- és gyümölcságazat jobban teljesített, mint a többi mezőgazdasági szektor, a pánikszzerű vásárlások ellenére sem lépett fel hiány. A lezárások miatt logisztikai problémákkal (spárga, szamóca, uborka), valamint a munkaerőhiányból fakadó nehézségekkel kellett megküzdeni a szektor szereplőinek. Nőtt az igény az előre csomagolt termékek iránt.

Európai piaci tendenciák

A WPTC (2020) szerint az ipari paradicsom globális termése 3,1 százalékkal 38,5 millió tonnára emelkedett 2020-ban a 2019. évihez képest, Olaszországban 7 százalékkal nőtt, míg Spanyolországban 17 százalékkal csökkent az ipari paradicsom mennyisége. Az Eurostat adatai szerint Hollandia 5 százalékkal, Spanyolország 7 százalékkal kevesebb friss paradicsomot értékesített az unió belső piacán 2020-ban az előző évihez képest. A közösség paradicsomimportjának volumene 6 százalékkal nőtt, Marokkóból 5 százalékkal, Törökországból 25 százalékkal több paradicsom érkezett. Az EC (2020c) szerint az unióban a friss paradicsom termelése kissé csökkenhet a következő években, mert erős a nemzetközi verseny és a kisebb méretű, de jövedelmezőbb fajták iránt élénkül a kereslet.

+3%

Növekedett az ipari paradicsom globális termelése 2020-ban

Az EU zöldpaprikatermésének legnagyobb részét Spanyolország, Hollandia, Olaszország és Magyarország adja. Az Eurostat adatai szerint Spanyolország hasonló mennyiségű, míg Hollandia 5 százalékkal több zöldpaprikát értékesített az unió belső piacán 2020-ban, mint egy évvel korábban. A közösség zöldpaprikaimportja 9 százalékkal nőtt, Marokkóból 9 százalékkal, Törökországból 27 százalékkal több zöldpaprika érkezett.

Európában bőséges volt a vöröshagymatermés 2020-ban, Hollandiában az előző évinél több, míg Spanyolországban kevesebb vöröshagymát takarítottak be. Lengyelországban az egy évvel korábbinál 14 százalékkal több, 615 ezer tonna vöröshagyma termett 2020-ban (GUS, 2020).

A közösség legnagyobb káposztatermelője Lengyelország, ahol az előző évihez hasonlóan 0,8 millió tonna káposztát takarítottak be 2020-ban (GUS, 2020). Holland szakértők szerint a kereslet gyenge volt a termék iránt, az árak Európa-szerte az önköltségi szint alatt mozogtak az egész szezonban.

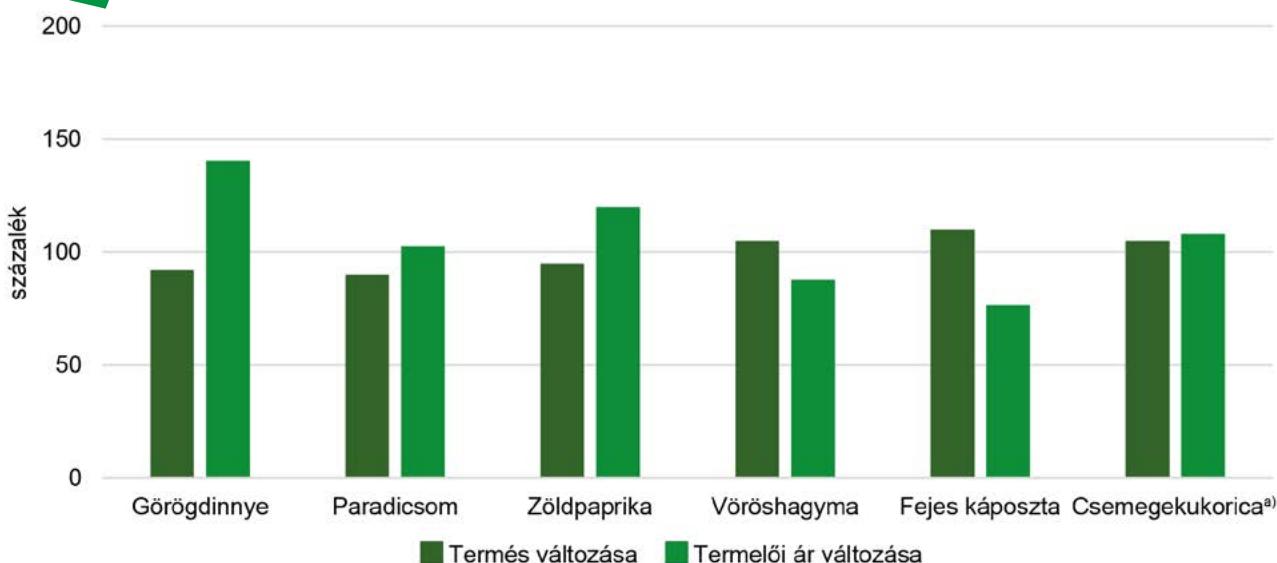
Az unió vezető sárgarépa- és petrezselyemgyökér-termelője Lengyelország, ahol az előző évinél 8 százalékkal több, azaz 733 ezer tonna sárgarépát termeltek 2020-ban (GUS, 2020).

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Az AKI PÁIR becslése szerint Magyarország zöldségtermése az előző évihez hasonlóan 1,5 millió tonna körül alakult 2020-ban is. A paradicsom és a görögdinnye termése 10, illetve 8 százalékkal csökkent, zöldpaprikából pedig 5 százalékkal termett kevesebb,

24. ábra A zöldségfélék termésmennyiségének és termelői árának változása 2020-ban (2019=100)

^{a)} Felvásárlási ár változása.

Forrás: az AKI PÁIR, az AKI Agrárstatisztikai Osztály és a KSH adatai alapján az AKI Piaci Árinformációs Osztályán készült számítás

ugyanakkor a vöröshagyma termése nőtt. Fejes káposztából az elmúlt évtized legkisebb mennyisége (40,5 ezer tonna) termett 2019-ben, ehhez képest 2020-ban bővült a termés (24. ábra).

A KSH adatai szerint a zöldségfélék (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) importmennyisége 24 százalékkal nőtt 2020-ban az előző évihez képest. A negatív külkereskedelmi egyenlegű zöldségfélék közül friss paradicsomból 18 százalékkal, vöröshagymából 17 százalékkal többet szállítottak Magyarországra, ugyanakkor a fejes és vöröskáposztából 11 százalékkal, sárgarépből és petrezselyemgyökérből 2 százalékkal kevesebbet. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű zöldségfélék közül a görögdinnye importvolumene 37 százalékkal, a zöldpaprikáé 18 százalékkal emelkedett.

+24%

Jelentősen emelkedett a magyarországi zöldségimport 2020-ban

Bel- és külpiaci értékesítés

A KSH adatai szerint a zöldségfélék felvásárlása 0,9 százalékkal nőtt 2020-ban az előző évihez képest. Megjegyezzük, hogy a 2020. évi felvásárlási adatok a tárolási zöldségfélék forgalmát is tartalmazzák, ami a 2019. évi terméssel függ össze.

A nagymagvú zöldségfélék közül a zöldborsó felvásárolt mennyisége 11 százalékkal, a zöldbabé 110 százalékkal nőtt. A tárolási zöldségfélék közül a fejes káposzta felvásárlása 2 százalékkal, a vöröshagymáé 16 százalékkal emelkedett. A paradicsom felvásárlása 13 százalékkal nőtt, míg a zöldpaprikáé 7 százalékkal csökkent.

A KSH adatai szerint a zöldségfélék exportmennyisége (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) 9 százalékkal csökkent 2020-ban az egy évvel korábbihoz képest. A pozitív külkereskedelmi egyenlegű friss zöldségfélék közül az étkezési paprika kivitele 12 százalékkal, a görögdinnyéé 18 százalékkal csökkent. A negatív külkereskedelmi egyenlegű friss zöldségfélék közül a paradicsom kivitele 1 százalékkal, a vöröshagymáé 7 százalékkal, a sárgarépaé 94 százalékkal emelkedett, ugyanakkor a fejes és vöröskáposzta exportja 19 százalékkal csökkent.

-9%

Csökkent a magyarországi zöldségexport 2020-ban

A fagyasztott zöldborsó (-27 százalék) és a fagyasztott csemegekukorica (-4 százalék) kivitele csökkent, míg a konzerveké nőtt: zöldborsó (+1 százalék), csemegekukorica (+7 százalék). A konzerv zöldborsó legnagyobb célpiaca Oroszország maradt, ahová a kivitel 31 százalékkal csökkent, a konzerv csemegekukorica legnagyobb része Németországba került.

Magyarország zöldség-külkereskedelmi egyenlege (friss, fagyasztott, dinnyével együtt) a behozatal növekedése és a kivitel csökkenése miatt negatív volt és romlott 2020-ban ez egy évvel korábbihoz képest.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR becslése szerint a zöldségfélék 2019. évi összes termelésen belüli részarányával súlyozott termelői árindexe 2020-ban 9,9 százalékkal emelkedett a Budapesti Nagyban Piacon az egy évvel korábbihoz viszonyítva (10. melléklet).

A görögdinnye 40 százalékos áremelkedése a piac keresleti jellegére utal. A kigyóuborka termelői ára 3 százalékkal, a berakó uborkáé 4 százalékkal volt magasabb 2020-ban az előző évihez képest. A belföldi kilogrammos kiszerezésű tölteni való édes paprika termelői ára 9 százalékkal, a gömb típusú paradicsomé 3 százalékkal emelkedett. A szabadföldi kilogrammos kiszerezésű sárgarépa termelői ára 2 százalékkal nőtt, míg a petrezselyemgyökéré 17 százalékkal csökkent 2020. július és december között az előző év azonos periódusához képest. A 2020-ban betakarított szabadföldi barna héjú vöröshagyma termelői ára 12 százalékkal elmaradt a 2019. év ugyanezen időszakának átlagárától. A betakarítási időszakban az import a szokásosnál később, novembertől jelent meg a kínálatban. A szabadföldi fejeskáposzta termelői ára 23 százalékkal csökkent.

Az AKI PÁIR adatai szerint az ipari feldolgozásra kerülő zöldségfélék felvásárlási ára emelkedett: zöldborsó (+15 százalék), paradicsom (+9 százalék) és csemegekukorica (+11 százalék).

+40%

A keresleti piac miatt
kiugró mértékben
emelkedett
a görögdinnye ára
2020-ban